7/13961

T.C.
Çevre ve Orman
Bakanlığı

Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.18.0.SGB.0.03-02-610.01-/640-910

02/05/2006

Konu : Sayın Enver ÖKTEM'in
Yazılı Soru Önergesi

26896

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 15/05/2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-20826 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in "İzmir-Aliağa gemi söküm tesislerinin çevreye etkilerine ilişkin" 7/13961 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.
(Kan. Kar. Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

Söğütözü cad. 14/E Beştepe 06560 ANKARA
Tel: (0312) 207 52 97 Fax: (0312) 207 53 20
Web:www.cevreorman.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat:Ahmet BULUT Şube Müdürü.

7/13961

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ÖKTEM'İN "İZMİR-ALİAĞA GEMİ SÖKÜM TESİSLERİNİN ÇEVREYE ETKİLERİNE İLİŞKİN" 7/13961 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1- İzmir İli Aliağa İlçesi Taşlıburun ile Ilıcaburun arasında bulunan gemi söküm tesisleri 07.10.1974 tarih ve 7/8951 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tarım dışı amaca ayrılan ve 21.10.1974 tarihinde İmar ve İskan Bakanlığı'nca onaylanarak izinlendirilen tek Gemi Söküm Bölgesidir.

1994 yılında Taraf olduğumuz Basel Sözleşmesi çerçevesinde ILO ve IMO gibi kuruluşlarla işbirliği içinde Sekreterya tarafından hazırlanan ve 20-24 Ekim 2003 tarihinde yapılan Basel Sözleşmesi Geniş Katılımlı Çalışma Grubu Toplantısında nihai hale getirilen "Gemilerin Çevreye Duyarlı Şekilde Kısmen veya Tamamen Parçalanmasına İlişkin Teknik Kılavuz" kapsamında verilen hususlar çerçevesinde ülkemiz şartlarına uygun kriterler belirlenmiştir.

Sökülmek üzere bölgeye getirilen hurda gemilerde bulunan ve tehlikeli atık vasfı taşıyan maddelerin, gemiden sökümü işleminin çevre ve insan sağlığı açısından emniyetli ve güvenli bir şekilde yapılabilmesi için öncelikle alt yapı sorunlarının giderilmesi amacıyla adı geçen kılavuzda da öngörülen asgari çalışma ve çevresel şartların dikkate alınması sonucu belirlenen kriterler, uygulamaya geçirilmek üzere Gemi Söküm Sanayicileri Derneği ve söküm firmalarına bildirilmiştir.

Bu kapsamda, Aliağa Gemi Söküm Bölgesinin Asbest Sökümüne Yönelik Uygunluk Belgesi için Gemi Söküm Sanayicileri Derneği tarafından hazırlanan dosya Bakanlığımıza sunulmuştur. Dosyanın incelenmesi neticesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve Bakanlığımızın uzmanlarından oluşan bir komisyon oluşturularak söz konusu bölge yerinde incelenmiş, Gemi Söküm Sanayicileri Derneği tarafından Almanya'nın Dekonta Firmasından vakumlu asbest söküm ekipmanları alınmış ve Atık Yönetim Merkezi binası inşa edilerek, bu konuda çalışacak kişiler belirlenmiştir. Yapılacak diğer işlere ilişkin iş termin planı Gemi Söküm Sanayicileri Derneği tarafından hazırlanmış ve bölgede bulunan gemi söküm firmaları tarafından taahhüt altına alınmıştır.

Yapılacak yatırımlara dair iş termin planının ve taahhütlerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucu, tesise 11.05.2004 tarihi itibari ile 24 ay süreyle çalışma izni verilmesi uygun görülmüştür. Tesisin çalışma izni yenileme çalışmaları devam etmektedir. Çalışma izni kapsamında tesiste yapılan tüm işlemlere ait bilgiler periyodik olarak Bakanlığımıza gönderilmektedir. Ayrıca deniz kirliliğine ilişkin 3 farklı noktadan numune alınarak periyodik olarak analizler yaptırılmaktadır.

7/13961

2- Söküm amacıyla ülkemize gelen hurda gemilerde bulunan ve tehlikeli özellik arz eden malzemelerin başında asbest gelmektedir. 11.7.1993 tarih ve 21634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Zararlı Kimyasal Madde ve Ürünlerinin Kontrolü Yönetmeliği"nin 7nci bölümünde özellikle amfibol tipi asbest türlerinden her çeşit malzeme üretimi 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren yasaklanmıştır.

Bu tür malzemelerin söküm işlemleri ile ilgili olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İSGÜM) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Müfettişliği söz konusu işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından denetimler yapmakta, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı alınan önlemleri değerlendirmektedir.

3- Aliağa'da sökülen gemilerin tipine göre içerdiği asbest miktarı değişmekte olup, usulüne uygun şekilde sökülen asbest atıkları big-bag torbalarda muhafaza edilmekte ve periyodik olarak İZAYDAŞ'a bertaraf amacıyla gönderilmektedir.

4- Aliağa gemi söküm tesisinde oluşan tehlikeli nitelikli atıkların tümü Bakanlığımızca lisanslandırılmış geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmektedir. Bu kapsamda sökümden kaynaklanan asbest atığı da İZAYDAŞ'a gönderilerek bertarafı sağlanmaktadır.

5- Bölgedeki gemi söküm işletmeleri İzmir İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce düzenli olarak denetlenmektedir. 22.9.1993 tarih ve 64/1993/9 sayılı Mahalli Çevre Kurulu kararına istinaden 23.02.1994 tarih ve 269 sayılı Valilik Makamı Oluru ile gemi söküm tesislerine söküm izninin il Çevre Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü, Gemi Mühendisleri Odası ve Aliağa Liman Başkanlığı elemanlarından oluşan bir heyet tarafından verilmesi kararlaştırılmıştır. Ancak, daha sonra Aliağa Gemi Söküm Bölgesi Yönetmeliği gereği, söküm için bölgeye getirilen gemilere söküm izninin Aliağa Liman Başkanlığı'nca verilmesi, çevre sorunlarının ise İl Çevre Müdürlüğü ve ilgili kaymakamlıkça takip edilmesi kararlaştırılmış ve bu husus 11.04.1995 tarih ve 68 sayı ile Valilik Makamınca onaylanmıştır.
Söz konusu tesisler 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmelikler kapsamında düzenli olarak denetlenmekte ve mevzuata aykırı olan durumlarda yasal işlem uygulanmaktadır.